

parško hinavčino iz prvačke politike, ljudstvo se zaveda svojih sil in hoče biti neodvisno od pijavk in trotov! Zato vas kličemo na delo! Vsakdo naj stori svojo dolžnost — in zmaga je naša!!

Voltina zmaga v Žitarivasi. 27. dec. so bile v Žitarivasi občinske volitve; prišlo je 50% volilcev. Naprednjaki so zmagali v 1. in 3. klerikalci pa v 2. razredu. Voljeni so bili v 3. razredu: državni poslanec F. Seifritz, B. Gaggl, Jos. Krainz, A. Rischouning, St. Piroux in Ft. Nortschitzach; vsak je dobil 88 glasov. V 2. razredu so zmagali klerikalci, na čelu jih župnik Weist z 16 do 10 glasov. V 1. razredu pa ednoglašno naprednjaki: M. Schager, M. Petek, J. Markowitz, M. Huas, M. Glinic in G. Leptschaignig. Klerikalci so napeli vse žile, da bi pridobili to napredno občino v svoje kremlje. Pred volitvijo že so prišli duhovni na čelu svoje črte. Celo 2 krajcarski može so prišli iz vseh hribov; in tako so dobili črni bratci v 3. razredu 16 glasov. Kako težak je bil boj, dokazuje dejstvo, da je prišlo pred 6. leti le 23, pred 3. leti le 68 volilcev, letos pa kar 200. Župnik Weiss in njegov bratec Rutter iz Rikarjevas sta probajala zadajte tedne pred volitvijo po vseh, da bi nalovila gimpeljnove; opetovanje so ju kmetje pognali. Agitiralo se je s tako nesramnimi lažmi, kakor da hečejo naprednjaki upeljati „divji zakon“ itd. Celo fajmoštvo kuharica, nekdajšnja učiteljica iz Kranjke, je moralna glasove lovit. Bogve, je li tudi ona z „divjim zakonom“ agitirala? Pač ne verujemo, kajti — no, saj veste kaj mislimo! K volitvi so došli trije duhovni, eden celo iz sosedne občine Rikarjevasi; bil je to znani Čeb Svaton, ki se je na volišču tako besno obnašal, da so se ga celo klerikalci sramovali in da bi kmalu na zrak odletel. Mož je menil, da pade volilna komisija z vsemi naprednjaki pred njim na kolena; pa se je opekel. V Rikarjevasi je to seveda drugače; tam sta kar dva duhovna v občinskem zastopu. Zato je dejal neki kmet pri zadnji volitvi: „Ko bi bilo v Rikarjevasi 18 farjev, sedelo bi vseh 18 v obč. odboru“. Duhovni so pisarili med volitvijo listke in opetovanje je prišlo do burnih prizorov. Izid volitev je za naprednjake dober, čeprav sedi par črnakov v odboru. Glavno je, da ostane vriji poslanec Seifritz župan in da je večina napredna. Živelj vriji volilci!

Napredna zmaga. V zadnjem času se je vršila celo vrsta občinskih volitev na Koroškem. Boj, bil povsod ljut in od kranjskih hujškačev napihjeni pravki so mislili, da bodo naprednjaki kar posobali. 22. dec. so bile volitve v Dolu. Udeležba je bila velika, od 240 volilcev jih je prišlo 210 na volišče. Večino v občini so obdržali naprednjaki, ki so zmagali v 1. in 2. razredu, medtem ko so predrli klerikalci v 3. razredu. — 10. dec. so bile volitve v sv. Marjanju; zmagali so zopet naprednjaki, ačkavno sta tudi 2 klerikalca prodria. — V Trnjivesi so zmagali naprednjaki na celi črti; niti enega klerikalca niso izvolili. — V Hodžu so prodri naprednjaki v 1., klerikalci v 2. in 3. razredu. V Radnu so prišli fajmoštvo in 2 pristolka v odbor, drugače so zmagali naprednjaki. — Naprednjakom priporočamo, naj ob času volitev vedno pomislijo, da je vsak glas edločilen in ima vsakdo dolžnost, oddati svoj glas proti klerikalizmu.

Sneg je zasul 5 moč na Egger-paši pri sv. Mohorju. 4 so se rešili, posestnika Zimmermann pa je umorilo.

Mašina je zagrabila v Celovcu premikača Maksia Fiksmajera in ga vlekla 20 metrov daleč. Moč je težko ranjen.

Po svetu.

Kritični dnevi od prosinca do junija 1907. Kakor znano, imata solince in luna (posebno luna) velik vpliv na zemeljsko vodo. Kadar je ta vpliv največji ali posebno velik, pravijo astronomi, da so to „kritični“ dnevi. Na teh dnevnih se pridakuje potres, izbrube vulkanov, nearedje v rudniških itd. Ti dnevi so: 14. in 29. prosinac, 12. in 28. svetec, 14. in 29. marec, 12. in 28. april, 12. in 27. maj, 11. in 25. junij. Sveda, zemlja, odsočno natura se vedno ne briga za teorije učenjakov. Pa še nekaj: za marsikateroga ima leto 365 „kritičnih dnev.“

Norec in bomba. V internacionalni banki v

Novem Yorku je vrgel neki zblazneli Rus bombo pod blagajnikovo mixo. Blagajnik in norec sta mrtvi, 20 drugih oseb ranjenih.

60 letna morilka. V Pragi je umorila 60 letna soproga knjigovodje V. Schulza svojega moža.

Rudarska smrt. V Florentinski jami rudnika v Katovici (Nemško) je ponesrečilo valed prenapolnjene „Förderschale“ 17 rudarjev. 8 jih je na smrt ranjenih.

100 krat oženjen! V Buffalo (Amerika) so zaprli nekega F. Schulzeja, ki se je ved kot 100 krat oženil in je potem povsod doto ododnesel. Mož je zdaj 43 let star. Za kazen naj bi mu delalo vse njegove žene eno noč — pridige . . .

Grenzni čin. Kmetica Varga v Budimpešti se je vrgla s svojimi 3 otrokami pod vlak, s katerim se je odpeljal njen mož proti Ameriki; vsi so bili takoj mrtvi.

Postopati. Ogrski bogataš Szemera je zaprl pri kartanju v eni noči 650 000 kron.

Nemščina v Perziji. V kratkem otvorijo nemško šolo v Perziji. Sinovi višjih slojev v Perziji zahtevajo evropske izobrazbe in se uresniči v ta namen nemško šolo. Učitelji pridejo iz Nemčije.

Mož 6 sester. V Montani (zahodna Amerika) je oženil kramar Craven najstarejšo hči kmeta Lamprecha. Dekle je bilo lepo in ljubil jo je tudi neki indijanec Wolf. Ko se je poročila, se je namenil tekme, da jo umori; kmalu je tudi mlado ženko ustrelil. Morilca niso mogli dobiti. Čez 4 let je poročil Craven sestre umorjene; ali tudi to je Wolf kmalu ustrelil. Isto se je zgodilo s tretjo in četrto sestro; vse je poročil Craven, ali vse je divji indijanec postrelil. Potem je oženil Craven tudi peto hčerko Lamprecha; ali le ta mu je kmalu umrla. In zoper je pribel Craven in prosil Lamprecha za zadnjo hčerko. Dobil jo je pod pogojem, da maščuje umorjene sestre. Pribel je zasledovati Wolfa in ga tudi dobil ter ustrelil. Zdaj štivi srečno s 6. sestro v državi Ohio.

Na železnici. V Topekiju v Kazasu (Am.) sta trčela 2. t. dva cestna vlaka. 20 oseb je bilo ubitih.

Krvavi boji v Argentiniji. V Pergaminu (južna Am.) so demonstrirali ljudje proti mestnim davkom. Napoled se je razvil boj s policijo. 6 oseb je bilo ustreljenih.

25 milj. kran škode v sled požara. V Bangkoku je pogorelo kitajsko predmestje. Bangkok je glavno mesto Siama v Aziji. Kitajcov je v tem mesta čez 200.000 in se pečajo vedenoma s trgovstvom. Ogenj je vse učinil in napravil škode za 10 milj. kriatov (1 kriat ali tikal velja 2.36 K.)

Preveč pobežnosti. Na bodični večer je pričelo goret v Ajndem pri sv. Duhu nad Krimkim (Kranjsko). Doma so bili le trije mali otroci, vse odraženi so odali k polnočnici. Vsi 3 otroci so zgoreli. Mi gotovo nismo proti verskimi obredi, ali sveta dolžnost staršev bi bila, da pustijo vsej enega odraseljega za varstvo doma. Bog tegu gotovo ne zahteva, da se pusti nedolžano deco — zgoreti.

Cudni slučaj. V Szegedinu živi učitelj Kamocany, ki je že 20 let popolnoma slep. Zadnje dni: enkrat se je zaletel z glavo v neki drog in nakrat je zopet videl. Zdravniki ne vedo odgovora na to oganko.

Velikansko poslopje. V Novem Yorku bodo sezidali pri palaci „Metropolitan“ države stolp, ki bude 658 čevljiv visok, torej dvakrat tako visok kakor Štefanov stolp na Dunaju.

Kmetetska žalojgra. V kriovskih gorih v Dalmaciji je umoril kmet Misajović svojo ženo in je pobegnil, oborožen s puško in haudžarom. Orodniki in vojaki so zasedovali morilca, ali zmanj. Čez par dni pa je srečal kmet Gjuranovič morilca, brez pomisleka se je vrgel nanj in ga zvezal. Neoborožen kmet je premagal nevarnega morilca.

Ljubi „Stajerci“. V okolici mesta Neckar-Steinbach ga je dobil neki pijanec preveč pod kapo. Ko je hotel domu, izgubil je ravnotrje in obleščal na cesti. Na vse zgodaj pride neki kovač, pobere na pol zmazanega pijanca in ga vleče v kovačnico. Ko se pijanc pr-bedi, pogleda okoli sebe, vidi plamenja ognja, črnega moča z žarečim telesjem, in misli, da je v

peku. Vas prestrašen zakliče: „Oj gospod nadhudič, imjetje umiljenje; jaz sem sinod v pijnosti ur“ . . .

Gospodarske.

Sejni na Štajerskem. 14. prosinca v sv. Filipu v okraju Kozje in v Ščavnici (letni in živinski sejem); — 15. prosinca v Ormožu (prašičji) in v Arnfelsu (sejem z malo živino); — 16. prosinca v Gradcu (sejem z žitjem, mrvo, slamo in lesom); — 17. prosinca v Gradcu, Kapeli pri Brezicah (letni), Petrovčah pri Celju (letni in živinski), Breg pri Ptaju (prašičji) in Tilmitach pri Lipnici (živinski).

Za gnojnico veljajo sledeče določbe: 1. Gnojnico naj se rabi za travnike, pače, zlasti pa za repo za krmo. — 2. Gnojnico naj se navozi v spomladni, za travnike in pače začetkom aprila, za repo kratkem pred sadenjem. — 3. Stara gnojnica je boljša od fršne. — 4. Ako ne dodaja gnojnici fosforjeve kislino, moraš tudi z fosfatiti gnojiti; ali Tomažere moke ne smeš obenem z gnojnico rabiti, ker izgubi potreben amoniak.

Po „Bauerbünder.“

Domača apoteka živinoreja obsegajo sledeče sube rastline: encijan, vermut, zeneff, tobak, orehovo perje, hrastova skorja, kamile, nadalje: sol, soda, lisol, olivno olje, jessh, špiri, Eier, Bitteralz, Glaubersalz. Shranji ta zdravila v posebnih predalih in ponovil jih vsako leto. Nadalje imej pripravljeno: nosno zaviro (Nassenbremse), obvezne iz platna in volvnene, vate za obvezne, steklenico za vlivati, cev za goltaneo (Schlundrohr) in „trokar.“

Pomen in vporaba živinske soli. Sol pospešuje tek, odstrani lenobo, ki je posledica vodenje krme ter takrije neprijeten okus krme; ali pokvarjenje krme ne napravi neškodljivo. Najbolj zahtevajo sol koze in ovce, potem goveda, prašiči in konji. Ako dobé konji ovsa, mrve in rezence, ne potrebujejo soli. Ali koristna je sol vedno, zlasti ako mora živiti težko delati. Nada naj se daje živini toliko soli:

Biki in težki voli	40	do	60	gramov
voli za delo	30	"	40	"
molsne krave	20	"	30	"
mlada goveda	10	"	20	"
ovce in koze	2	"	6	"
prašiči	3	"	10	"
konji in esli	10	"	20	"

Seveda se je treba ozirati na velikost živali in na krmo. Za vsakih 100 kil žive teže je potrebno 4–6 gramov soli na dan. Preveč soli se ne sme dajati, ker se lahko žival kronično zastupi. Tudi je treba sol dobro med krmo zmedati, ozroma v tekočini dajati. Živinako sol je treba dobro pretresiti, predno jo rabiš. V Avstriji se prodaja tudi črno gnojno sol, ki skoduje živini.

Po „Bauerbünder.“

Konoplja in konopnjo olje proti mrčaju sta izvrstna sredstva. Namati živino z tem oljem: v 2 do 3 urah neha šepetanje in mrčesse je poginilo. Poleg tega je konopnjo olje po ceni in neškodljivo; rabiš ga lahko pri vsaki živali, posebno pa pri perutnini. Na vrta unidi konoplja zemeljske bolhe; treba je nasejati konopljo med druge rastline.

Konja se trpiči na razne načine. Omeniti hočemo samo eno: Kadar pridejo konji s teškim vozom do cilja, postavi jim voznik korbo s krmo na tla. Stari konji ne morejo ved pripogniti svojih nog in žival ostane lačna. Voznik pa se naje in napije, vrže krmo zopet na vos in hajd naprej! Potem pravi voznik: moji konji imajo toliko krme, da jo niti ne požru . . . Napravite korbo za krmo, ki se dajo obesiti na vozno štango!

Kakšno zemljo potrebuje krompir? Krompir raste na vsaki zemlji. Najugodnejše pa je poskova ilovica zemlja, ki pa ne sme biti mokra. mokra zemlja pa vpliva na okus krompirja in pospešuje krompirjeve bolezni. Krompirjevo zemljo je treba v jeseni globoko orati, po zimi dobro goojiti in v spomladni zopet orati. Ali neprerosede se ne sme krompir gnajiti, ker postane dragač prevelik in voden. Po „B.B.“

Svinje prevaziti je tako sitno, ker je ta žival hudo svojeglava. Kmetje privežejo po navadi svinji vrv na noge in jo potem s silo naprej vlečejo. Bolje je to le: Okoli vrata priveže žival dolgo vrv, jo potegneš skozi spred-

nje noge, potem čez truplo, jo zavezek na prsih in potegnec potem skoči zadnje noge. Na ta način vodiš žival brez težav.

Želod je tudi za breje svinje dobra krma. Ali želodi morajo biti zdravi in ne gnjili, fino zribljani in se snejo dajati le o malih množinah z drugo krmo. Bolje, ake posniš želode na peči. Svinje morajo imeti dovolj pitne vode.

Po „B. B.“

Za kokoši. Francozi dajejo svoji perutnini vedno čebule v hrano; pravijo, da kokoši več ležejo in da imajo boljši tek. Italijan pa daje same koprive. Oger pa — papriko. Amerikanci porabijo tobak kot zdravilo za kokoši.

Koliko jajc leže kokoš? Seveda je odgovor na to pršanje različen po različnih kokoših.

Ali vendar se lahko teče stevilka vzame.

V 1. letu približno 15 do 20 jajc;

2.	"	100	"	120	"
3.	"	120	"	135	"
4.	"	100	"	115	"
5.	"	60	"	80	"
6.	"	50	"	60	"
7.	"	35	"	40	"
8.	"	15	"	20	"
9.	"	1	"	10	"

Skupno zleže torej pridna kokoš 496 do 500 jajev.

Za dom in družino.

Preti hudemu kašiju se pripravlja tole: Vzemi par belih čebul in jih speti v vročem papelu; s tem postanejo v sredi mehke. Odstrani potem zunajno sečano ljudino in namazi stisnjeno čebulo na kos „cajga.“ Ta „flaster“ še pritisne kolikor mogoče gorko na želodec ali srce. Kadar postane bladno, se ne sme več rabiti. Pri navadnem kašlu zadostuje, ako storil to 4 do 5 krat na dan, pri hudem pa vsako uro. Pri otrokih traja kašlj edne; potem je treba stanovanje dobro zračiti; ali pazite na prepih (cug). Po „Bauernbüdler.“

Fini kruh za čaj napraviš s sledenjem receptom: 12 dek zdrobljenega sladkorja, 18 dek moke, 4 rumenjaki, 2 cela jajca, 2 dek anisa se izdelajo v testo: moke lahko še dodate. Testo narežeš v 3 kose, jih zvezčeš v kito in spedeš na „plehu“ s ..putrom“

Listnica uredništva in upravnosti.

1. stevilko smo poslali: na zahtevo raznim na ogled priložili smo poštne šekete in prosimo, da se nam pošte naročimo, ker drugega bi morali isti tem osebam ostaviti. Naročnina se mora naprej plačati. Zahvaljujemo se velikemu številu novih naročnikov; ravno tako starim ki so posnovi naročnino. Kdor se naroči zdaj, naj zahteva tudi 1. in 2. stevilko tega leta, ker imata tve stevilki zanimivo prilogo „Sedem let boja“ (godovina „Stajerca“ in njegove stranke). Dopusniki naj potrjujejo, ker je nemogoče vsakemu takoj ustrezti. — **Sv. Jakob:** Hvala za pismo, vse v redu. Pozdrav! — **Raka:** Odgovor pismen! — **Bjela pri Žel. Kaplji:** Isto! — **Cmurek:** Nerazumljivo, piše bolj nastanko — **Misljin:** Pribodnjek! — **Ponikva:** Isto! — **Suber:** Isto! — **Sv. Barbara pri Virpergu:** Ravno tako! — **Celje:** Malo nerazumljivo; nekaj objavimo ob priliki. — **Kozje:** Zakaj mi odgovora na naše pismo? — **Sv. Jakob v Rožu:** Pribodnjek! — **Sv. Janež na Višnici:** Gori! Radi bi vedeni izid volitev. — **Mörs:** Pismeno dobite odgovor! — **Sv. Jakob v Galiciji:** Stvar je zanjiva. Pozdrav! — **Poličane:** Pribodnjek gotovo! — **Sv. Jakob Slov. Gor.:** Kako vidite smo imeli že drug dopis. Pozdrav! — **Velikovce:** Pribodnjek! — **Leskovce:** Somo tudi že dobili prej dopis. Sicer pa pustite župnika veselje! Trenika pa bodo naprej plesala, če je pametna. — **Grafenstein:** Glede K. ne moremo verjeti, da trobi v klerikalni rog. Pribodnjek nekaj! Pozdrav! — **Zalec:** Pribodnjek! — **Hoče pri Mariboru:** Iskrena zahvala za razširjanje lista. Le naprej tako! Pozdrav!

Alli tudi rabite sladko kavo? Če se v damski družbi sproži to vprašanje, se marsikovim pimkovalom nasmejete in pokaze se, da imajo še mnogotek bud predstek proti sladni kavi. Deloma je to tudi umetna, zakaj to, kar se prodaja pod imenom sladna kava, večinom ni sladna kava, ampak skoraj veselje je navadno sladko in je lahko tudi sladkor. Ta da pa dajejo samo plehko sladkarovo pšinko ki govorijo ne tekajo po kavi, kar je mnogo jih had se ne e ali pa ne so niso preprali, da je le Kathreinserova Knispova sladna kava tak izdelek, ki ima sami pravilen okus po kavi, ker se njegova zrna preprosto iz izredkev kavine čreduje, ne da bi se ob tem premesel strupeni kofein izraznil kave Kathreinserjeve Knispovove sladne kave toraj edina v visoki meri spaja priljubljeni okus in vojaj zrnate kave z znamenimi zdravstvenimi prednostmi sladkovinami. Kdor je torej pokusil pristato Kathreinserjevo kavo, govorja nimata ved predstavnik proti dobiti sladni kavi. Pristato Kathreinserjeva kava pa se prodaja samo v zapletih razvodih z imenom Kathreinser in pri nakupovanju je torej najuso treba veseljati in izredno naglašati ime Kathreinser.

Loterijske številke.

Trst, dne 5. januarja: 63, 85, 2, 70, 53.
Gradec, dne 29. decembra: 76, 19, 64, 28, 12.

5000 goldinarjev plačila

= za osebe brez brade in za plešee =

Lase in brado se dobri zanesljivo v 8 dneh po rabi pravega „Mos Balsam“. Stari in mladi, gospodje in dame rabijo samo „Mos Balsam“, za pridobitev las, obrv in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“ edino sredstvo moderne znanosti, ki vpliva med 8-14 dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj rasti. Garantiramo nekodljivost.

Ako to ni istina plačamo

— 5000 goldinarjev v gotovini —

vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade, — plešast ali z redkih las. —

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame tako jamstvo. Zdravstveni popisi in priporočila. Nujno svarimo pred ponaredbami!

Oziraje se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznam, da sem z njim popolnoma zadowoljen. Že po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svetli in mehki, so bili vendar krepki. Po 2 tedni dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj sele se je pokazal imenitni vpliv vasega balzama. Hvalo letošnjem ostajem L. C. Dr. Tverg, Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Trpela sem dolje časa na tem, da so mi izpadali lasi in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa rabila 3 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gde. M. C. Anderesen, Ny Vestergade 5, Kopenhagen.

1 zavoj „Mos gold.“ 5. Dobri se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največjo špecialno trgovino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhaagen 370 Dänemark.

Dopusnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
štno-hranilnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro kontu pri
podružnici avst-
rijske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8 - 12 ure.

Občenje z
avst. ogerško
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogerško banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Novost! Odrašenim koristno, otrokom veselje!
Brez stroškov! **Novost!**

Da bi povzdignila zmesil stedenja, upeljala je

mestna hranilnica (sparkasa) v Ptaju.

nove uredbo, ki se je v drugih krajih že obnesla in je jako premerna potrebi ljudstvo. To so t. zv.

domače hranilne kase.

(Sparbüchsen.)

Kdor hoče, dobri lepo izdelano blagajnico domu. To blagajnica ne stane ničesar: le kot varčnica si zašiguri hranilnica prvih shranjenih 4 K. Ali kadar odstopiš od članstva, dobisi teh 4 K nazaj. To domače hranilno kaso dobriš tedaj čisto zastonj. Blagajnični ključek ostane v hranilnici; kadar imas že neko sveto nabranzo, prineseš blagajnico, katero se odpre pred tvojimi očmi in se ti vpiše v hranilno knjižico dotično sveto. Tako nabiraš lahko najmanjše svete, krajči in se ti vpiše v hranilno knjižico dotično sveto. Tako nabiraš lahko najmanjše svete, krajči in se krajčarjom, — tako navadsi lahko svojo deco na šedenje in ji napraviš veliko veselje, — in vse brez da bi žrtveval vinar!

Prepričani smo, da bode vsakdo uvidil nujno potrebo teh domačih kas!

Torej pristopajte mnogoštevilno!

Mestna hranilnica ptujska.

56